

DRAWING & PAINTING GEMSTONE AND JEWELRY

การวาดและระบายสีอัญมณี
และเครื่องประดับ

รศดร อนันตสานต์
คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำขึ้นสำหรับนักเรียน นักศึกษาและผู้สนใจในเรื่องของการวาดและระบายสีอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อเป็นคู่มือในการนำไปฝึกวาดให้มีทักษะและเกิดความชำนาญ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากเนื้อหา ตลอดจนขั้นตอนวิธีการวาดและระบายสีในบทต่างๆ มาฝึกปฏิบัติและบูรณาการกันเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงานการวาดและออกแบบเครื่องประดับในลักษณะสองมิติบนกระดาษ เพื่อถ่ายทอดรูปแบบของเครื่องประดับ รวมทั้งบ่งบอกถึงประเภทอัญมณี ตัวเรือนโลหะและลักษณะของการฝัง อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการออกแบบผลงานเครื่องประดับได้อย่างชัดเจน ถูกต้องและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์เครื่องประดับต่อไป

เนื้อหาในหนังสือจะแบ่งเป็นบทย่อยที่อธิบายถึงความรู้พื้นฐานทางด้านอัญมณีประกอบกับขั้นตอนในการวาดและระบายสีอัญมณี รวมถึงชนิดของโลหะและลักษณะการฝังพร้อมภาพประกอบ เพื่อให้ผู้อ่านที่มิได้มีความรู้พื้นฐานทางด้านนี้มาก่อนได้เข้าใจและสามารถฝึกปฏิบัติ โดยอาศัยอุปกรณ์พื้นฐานในการวาดและระบายสี ในบทสุดท้ายจะเป็นการรวบรวมตัวอย่างผลงานการออกแบบเครื่องประดับของนักศึกษาที่มีการปฏิบัติงานตามหัวข้อที่ได้กำหนดขึ้น พร้อมมุมมองข้อเสนอแนะจากผู้เขียน

รศ.ดร. อนันตสานต์
พฤศจิกายน 2559

สารบัญ

คำนิยาม	I
คำนำ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
บทนำ	VI

อัญมณีและรูปแบบของอัญมณี 1

รูปแบบต่างๆ ของอัญมณี	3
รูปทรงของอัญมณีเจียรไน	5
ชื่อและตำแหน่งของเหลี่ยมเจียรไน	7
อัญมณีเจียรไนรูปทรงแฟนซี	8
อัญมณีเจียรไนรูปทรงสี่เหลี่ยมชนิดต่างๆ	9

การวาดรูปทรงต่างๆ ของอัญมณีเจียรไน 11

เครื่องมือและอุปกรณ์	12
อัญมณีรูปทรงกลม	16
อัญมณีรูปทรงวงรี	17
อัญมณีรูปทรงหยดน้ำ	18
อัญมณีรูปทรงมาคีส	20
อัญมณีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า	21
อัญมณีรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู	22
อัญมณีรูปทรงเอมเมอรัลคัท	23

การระบายสี **25**

อัญมณีเจียรไน	26
โลหะ	32
สีและชนิดของโลหะ	33
อัญมณีหลังเบี้ย	38
อัญมณีที่มีปรากฏการณ์พิเศษ	43
ไข่มุก	46
อัญมณีที่มีขนาดเล็กและลักษณะของการฝัง	54

หลักการเลือกสวมใส่เครื่องประดับ **65**

จี๋หยักคอ	67
สร้อยข้อมือ	69
แหวน	71
ต่างหู	73

ตัวอย่างผลงานการออกแบบเครื่องประดับ **79**

บทสรุป	98
บรรณานุกรม	99
ดัชนี	100

อัญมณีที่ใช้ในวงการเครื่องประดับมีการตัดแต่งในหลากหลายรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามปัจจัย เช่น ความต้องการของตลาด รูปทรงของพลัดดั้งเดิมอัญมณี (Rough) พลัดอัญมณีที่ขุดพบบางชิ้นมีรูปทรงที่ไม่เหมาะจะนำมาตัดแต่งเจียรไนในรูปทรงกลม (Round Brilliant Cut) เนื่องจากจะทำให้สูญเสียเนื้อพลัดของอัญมณีไปจำนวนมาก ช่างเจียรไนจึงแก้ปัญหาด้วยการออกแบบและเจียรไนพลัดชิ้นนั้นในรูปทรงอื่น เพื่อที่จะเก็บเนื้อของอัญมณีไว้โดยยังคงรักษาไว้ซึ่งน้ำหนักและเนื้ออัญมณีที่มีค่าไว้ให้ได้มากที่สุด

CHIANG MAI
UNIVERSITY PRESS

ISBN: 978-616-398-129-5

9 786163 981295

ราคา 600 บาท

บทนำ

แนวทางในการวาดและระบายสีอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อการนำเสนอถ่ายทอดผลงานการออกแบบนั้นมียุ่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความถนัดของนักออกแบบจะเลือกใช้เพื่อบรรลุถึงการถ่ายทอดรูปแบบเครื่องประดับให้สมบูรณ์และชัดเจนมากที่สุด แนวทางในการวาดและระบายสีอัญมณีและเครื่องประดับจากหนังสือเล่มนี้ที่ผู้เขียนได้จัดทำขึ้นเป็นการถ่ายทอดผลงานออกแบบสองมิติบนกระดาษ ซึ่งได้เรียบเรียงขึ้นจากประสบการณ์ทั้งในมุมมองที่ตนเองเคยเป็นผู้เรียน ร่วมกับประสบการณ์ในการสอนที่มีมาทั้งจากสถาบัน Gemological Institute of America (GIA) สาขากรุงเทพ ประเทศไทย และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีการปรับพัฒนาเรียบเรียงเนื้อหาขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติให้เข้าใจง่ายเหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งส่วนใหญ่ได้มีความรู้พื้นฐานทางด้านอัญมณีเครื่องประดับ และศิลปะมาก่อนได้ฝึกปฏิบัติ

นอกจากนี้การศึกษาพื้นฐานในการวาดและการออกแบบโดยการฝึกปฏิบัติด้วยมือจะเป็นส่วนช่วยเสริมและเพิ่มศักยภาพในการออกแบบเครื่องประดับด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปมากขึ้น เนื่องจากมีความเข้าใจในเรื่องโครงสร้างหลักของเครื่องประดับ การสร้างมิติด้วยการใช้สี ลักษณะต่างๆ ของพื้นผิวโลหะ รวมถึงรูปแบบของอัญมณีชนิดต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการสร้างพื้นฐานความเข้าใจและแนวทางขั้นตอนในการวาดและการระบายสีเบื้องต้นให้กับผู้สนใจเพื่อถ่ายทอดผลงานออกแบบเครื่องประดับในลักษณะสองมิติลงบนกระดาษได้อย่างถูกต้องและสวยงามตรงตามวัตถุประสงค์ต่อไป

DRAWING & PAINTING GEMSTONE AND JEWELRY

อัญมณีและรูปแบบ ของอัญมณี

อัญมณีที่ใช้ในวงการเครื่องประดับมีการตัดแต่งในหลากหลายรูปแบบและมีรูปทรงของอัญมณีที่แตกต่างกันออกไปตามปัจจัย เช่น ความต้องการของตลาด รูปทรงของผลึกอัญมณี (Rough) ที่ขุดพบ ผลึกของอัญมณีที่ขุดพบบางชิ้นมีรูปทรงที่ไม่เหมาะสมจะนำมาตัดแต่งเจียระไนในรูปทรงกลม (Round Brilliant Cut) เนื่องจากจะทำให้สูญเสียเนื้อของอัญมณีไปเป็นจำนวนมาก จึงแก้ปัญหาด้วยการออกแบบและเจียระไนผลึกชิ้นนั้นในรูปทรงอื่นเพื่อที่จะเก็บเนื้อของอัญมณีนั้นไว้โดยยังคงรักษาไว้ซึ่งน้ำหนักและเนื้ออัญมณีที่มีค่าไว้ให้ได้มากที่สุด

อัญมณีมีรูปทรงที่หลากหลาย เช่น รูปทรงกลม (Round Shape) รูปทรงวงรี (Oval Shape) และรูปทรงมาคีส (Marquise) รูปทรงบางชนิดมีความหมายและเรื่องราวในตัวเอง สามารถสร้างจุดขายให้กับอัญมณีหรือเครื่องประดับที่ประดับด้วยอัญมณีนั้นๆ ได้ เช่น เพชรรูปทรงกลมเป็นรูปทรงที่นิยมนำมาใช้ประดับในแหวนสำหรับการหมั้นหรือแต่งงานมากที่สุด เนื่องจากว่ารูปทรงกลมเป็นรูปทรงที่ไม่มีจุดจบหรือจุดสิ้นสุดจึงสามารถเปรียบเทียบได้ว่าแหวนเพชรวงนี้เป็นเครื่องหมาย หรือตัวแทนของความรักที่ไม่รู้จบหรือไม่มีที่สิ้นสุด จึงทำให้ผู้คนส่วนใหญ่นิยมมอบแหวนหมั้นหรือแหวนแต่งงานซึ่งประดับด้วยเพชรที่มีรูปทรงกลม

นอกจากนี้ ผลึกอัญมณี (Rough) ที่พบบางชิ้นมีรูปทรงที่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาตัดแต่งในรูปแบบของการเจียระไน เนื่องจากผลึกของอัญมณีชิ้นนั้นอาจจะมียาถูกไม่คุ้มกับค่าแรงที่ใช้ในการตัดแต่ง หรือผลึกนั้นอาจมีรอยแตกร้าวมากเกินไป จนไม่สามารถนำมาตัดแต่งหรือขัดเงาให้มีมูลค่าความสวยงามมากขึ้นได้

รูปทรงต่างๆ ของอัญมณี
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รังคร อนันตสานต์

รูปแบบต่างๆ ของอัญมณี

อัญมณีที่พบเห็นกันทั่วไปในวงการอัญมณีและเครื่องประดับ มักมีรูปแบบของลักษณะทางกายภาพภายนอกที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องและสามารถสนองตอบความชื่นชอบและรสนิยมของผู้คนที่แตกต่างกันได้อย่างครอบคลุม ดังต่อไปนี้

อัญมณีเจียรไน (Faceted Stone)

คือการนำผลึกอัญมณีมาตัดแต่งให้เกิดเป็นเหลี่ยมเจียรไนขนาดเล็ก ขัดเงาหน้าเจียรไนให้เรียบใสเหมือนกระจก ทำให้อัญมณีที่ได้มีประกายแวววาวและสีสนสวยงาม (ศักดา ศิริพันธุ์ 2552, 10)

อัญมณีเจียรไน
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รงคร อนันตสานต์

อัญมณีแบบหลังเบี้ย (Cabochon)

คืออัญมณีที่ตัดแต่งให้ผิวด้านบนมีลักษณะโค้งนูน ส่วนผิวด้านล่างมีลักษณะแบนเรียบหรืออาจจะโค้งนูน (General Observation in Gem Identification Laboratory Manual 1998, 10)

อัญมณีหลังเบี้ย
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รงคร อนันตสานต์

อัญมณีแบบคามิโอ (Cameo)

คือการนำอัญมณีที่มีแถบชั้นสีที่ต่างกันตามธรรมชาติมาแกะสลักเป็นรูปใบหน้าบุคคล โดยแกะให้ตัวภาพโผล่หน้ามีความสูงกว่าแถบสีชั้นที่ทำหน้าที่เป็นฉากหลัง (Background) (Noriyuki Sakikawa 1975, 68)

อัญมณีคามิโอ
ที่มา: Noriyuki Sakikawa 1975, 68

อัญมณีแบบลูกปัด (Bead)

คืออัญมณีรูปทรงใดๆ ก็ได้ที่มีรูเจาะทะลุผ่านจากด้านซ้ายไปด้านขวา สามารถร้อยต่อเป็นสายยาวได้

อัญมณีลูกปัด
ที่มา: พรชัย สุจิตต์ 2550, 19

อัญมณีแบบขัดเงา (Tumbled)

คืออัญมณีที่มีรูปทรงอิสระตามธรรมชาติ แต่ที่ผิวได้รับการขัดเงาให้มีความแวววาวและสวยงามแล้ว (General Observation in Gem Identification Laboratory Manual 1998, 10)

อัญมณีแบบขัดเงา
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รังกร อนันตสานต์

อัญมณีก้อนดิบ (Rough)

คืออัญมณีที่มีรูปทรงอิสระและที่ผิวไม่ได้รับการขัดเงาหรือตกแต่งใดๆ ยังคงความเป็นธรรมชาติดั้งเดิม (General Observation in Gem Identification Laboratory Manual 1998, 10)

อัญมณีก้อนดิบ
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รังกร อนันตสานต์

รูปทรงของอัญมณีเจียระไน

Shapes of Faceted Stone

ในตลาดอัญมณีและเครื่องประดับเรามักจะพบอัญมณีที่ได้รับการตัดแต่งให้อยู่ในรูปแบบของการเจียระไนมากที่สุด เนื่องด้วยเป็นรูปแบบที่สามารถดึงดูดความสวยงามและเพิ่มมูลค่าราคาให้กับตัวอัญมณีได้มากขึ้น เหตุเพราะการเจียระไนจะใช้วิธีการตัดแต่งผิวหน้าอัญมณีให้เป็นเหลี่ยมเจียระไนขนาดเล็กที่มีความเรียบใส สะท้อนแสงเพิ่มความแวววาวให้กับตัวอัญมณีได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในหัวข้อต่อไปจะกล่าวถึงรูปทรงต่างๆ ของอัญมณีเจียระไนเพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความรู้จักและนำไปใช้ประกอบการออกแบบเครื่องประดับในโอกาสต่อไป

อัญมณีรูปทรงกลม

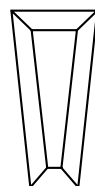
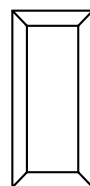
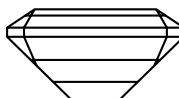
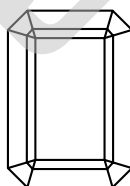
Round Shape

รูปทรงกลมเจียระไนแบบ Brilliant Cut

อัญมณีรูปทรงสี่เหลี่ยมชนิดต่างๆ

Rectangular Shape

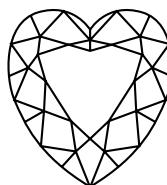
รูปทรงสี่เหลี่ยม Emerald Cut

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
Baguette

รูปสี่เหลี่ยมคางหมู
Tapered Baguette

อัญมณีรูปทรงต่างๆ

Fancy Shape

รูปหัวใจ
Heart Shape

รูปแพร์
Pear Shape

รูปมาคีส
Marquise

อัญมณีเจียรไน

อัญมณีโดยทั่วไปส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบเจียรไนเพื่อเพิ่มความสวยงามให้กับอัญมณี ในการเลือกก่อนดิบหรือผลึกอัญมณีเพื่อนำไปเจียรไนนั้น โดยทั่วไปจะนิยมเลือกอัญมณีที่มีความโปร่งใสมากกว่าอัญมณีที่ทึบแสง เนื่องจากว่าอัญมณีโปร่งใสเมื่อเจียรไนแล้วจะทำให้อัญมณีเกิดประกายแวววาวได้มากกว่า จึงจำเป็นต้องเลือกอัญมณีที่โปร่งใสเพื่อให้แสงสว่างสามารถผ่านและเกิดประกายความสวยงามในอัญมณีได้มากที่สุด นอกจากนี้การเจียรไนยังจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายและค่าแรงสำหรับช่างเจียรไน จึงควรเลือกอัญมณีที่มีมูลค่าและได้รับความนิยมในวงการอัญมณีและเครื่องประดับพอสมควรเพื่อนำมาเจียรไน

อัญมณีรูปทรงกลม

Round Shape

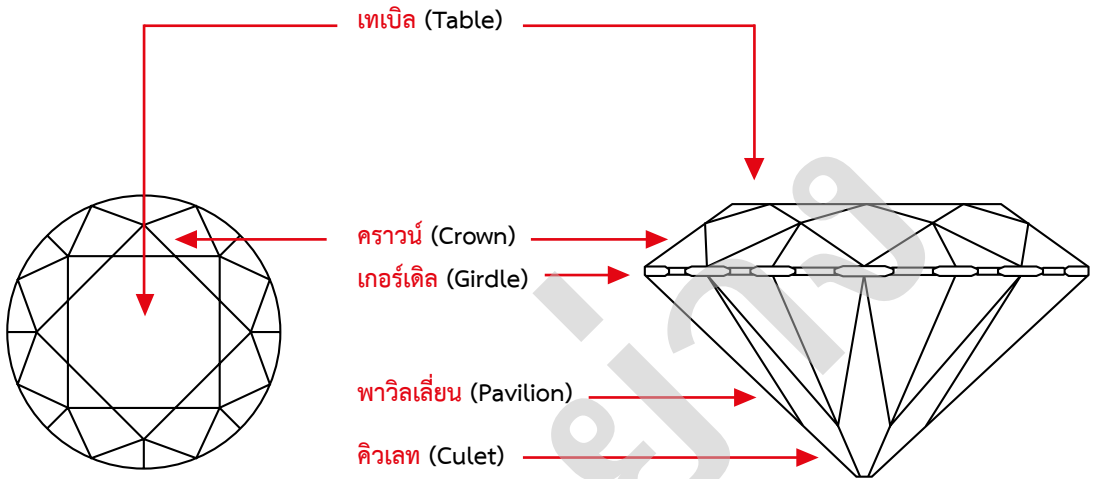
โดยทั่วไปอัญมณีรูปทรงกลมจะเจียรไนแบบบริลเลียน (Brilliant Cut) ซึ่งเป็นการเจียรไนที่ออกแบบให้เหลี่ยมเจียรไนกระจายออกมาจากจุดศูนย์กลางจุดเดียวกัน มีลักษณะคล้ายกับรังสีของพระอาทิตย์ที่กระจายตัวออกทุกทิศทาง การเจียรไนแบบบริลเลียนนี้จะสร้างเหลี่ยมเจียรไนบนอัญมณีจำนวน 57-58 เหลี่ยม ขึ้นอยู่กับว่าจะเจียรไนเหลี่ยมที่อยู่ปลายสุดด้านล่างของอัญมณีหรือไม่ หากอัญมณีมีขนาดใหญ่กว่าครึ่งกะรัต (0.50 CT.) โดยทั่วไปมักจะเจียรไนตัดปลายแหลมที่อยู่ด้านล่างสุดของเม็ดอัญมณีออกเพื่อลดความเสี่ยงในการแตกหักหรือเปราะ จึงทำให้จำนวนเหลี่ยมเจียรไนที่ได้จะมีจำนวนทั้งสิ้น 58 เหลี่ยม (ศักดา ศิริพันธุ์ 2552, 18)

อัญมณีรูปทรงกลม
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รังคร อนันตสานต์

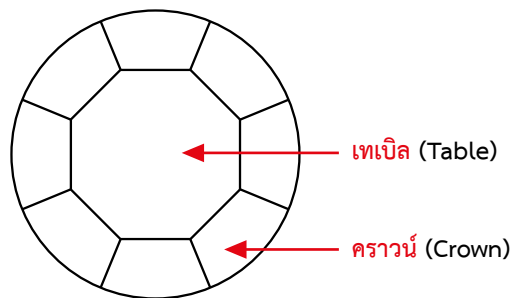
ชื่อและตำแหน่งของเหลี่ยมเจียระไน

เหลี่ยมเจียระไนที่เกิดขึ้นในแต่ละส่วนของอัญมณีจะมีชื่อเรียกที่ต่างกันไป ขึ้นอยู่กับรูปทรงและตำแหน่งที่เกิดขึ้น ตามภาพประกอบดังนี้

ชื่อและตำแหน่งของอัญมณีทรงกลมเจียระไนแบบบริลเลียน

ในปัจจุบันการเจียระไนอัญมณีรูปทรงกลมที่พบเห็นในวงการค้าอัญมณีและเครื่องประดับมักจะมีลักษณะแบบบริลเลียนซึ่งมีจำนวนเหลี่ยมเจียระไน 57-58 เหลี่ยม แต่ในบางครั้งอาจจะมีอัญมณีรูปทรงกลมเจียระไนที่มีจำนวนเหลี่ยมเจียระไนน้อยกว่า และประกายแวววาวน้อยกว่า เนื่องจากอัญมณีเหล่านั้นมีจำนวนเหลี่ยมเจียระไนน้อยกว่า โดยมีเพียง 17-18 เหลี่ยมเท่านั้น การเจียระไนแบบนี้มีชื่อเรียกว่า “ซิงเกิลคัท” (Single Cut) ซึ่งเป็นการเจียระไนรูปแบบเก่ามักพบในเครื่องประดับเก่าหรือโบราณ

อัญมณีทรงกลมเจียระไนแบบซิงเกิลคัท

อัญมณีเจียรไนรูปทรงแฟนซี

Fancy Shape

อัญมณีเจียรไนรูปทรงแฟนซีจะหมายถึงอัญมณีเจียรไนที่มีใช้รูปทรงกลม โดยจะเป็นรูปทรงใดๆ ก็ได้ เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงหยดน้ำ เป็นต้น อัญมณีรูปทรงแฟนซีเหล่านี้จะมีชื่อที่ใช้เรียกส่วนต่างๆ ของอัญมณีเหมือนกับชื่อที่ใช้เรียกอัญมณีเจียรไนรูปทรงกลม อาจมีรูปทรงที่แตกต่างกันไปเล็กน้อยขึ้นอยู่กับรูปทรงของอัญมณี แต่จะอยู่ในตำแหน่งเดียวกันเสมอ

อัญมณีรูปทรงหยดน้ำ

Pear Shape

อัญมณีรูปทรงหยดน้ำ หรือรูปแพร์ (Pear Shape) มีรูปทรงคล้ายกับผลของลูกแพร์ ชาวต่างชาติจึงนิยมเรียกรูปทรงนี้ว่า Pear Shape แต่คนไทยบางกลุ่มอาจเรียกว่ารูปทรงหยดน้ำ ซึ่งการเรียกชื่อรูปทรงของอัญมณีนั้น ในบางครั้งอาจจะมีผลต่อการตัดสินใจซื้อของลูกค้าด้วย เนื่องจากว่าอัญมณีรูปทรงหยดน้ำอาจจะมีชื่อเรียกที่ไม่เหมาะสมกับการนำมาประดับเพื่อเป็นแหวนหมั้นหรือแหวนแต่งงานที่ควรจะมีแต่ความสุขสมหวังไม่เหมาะสมกับการเสียน้ำตา เป็นต้น

อัญมณีเจียรไนรูปทรงหยดน้ำ
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รังคร อนันตศานต์

อัญมณีรูปทรงมาคิส

Marquise

อัญมณีเจียรไนรูปทรงมาคิส มีลักษณะยาวรี มีปลายแหลม 2 ด้าน (หัว-ท้าย) คนไทยจึงนิยมเรียกรูปทรงนี้ว่าอัญมณีรูปทรงเมลิ็ดข้าว การเจียรไนรูปทรงนี้ได้รับความนิยมทั้งเพชรและพลอยสี (Colored Stone)

อัญมณีเจียรไนรูปทรงมาคิส
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รังคร อนันตศานต์

อัญมณีรูปทรงวงรี

Oval Shape

อัญมณีรูปทรงนี้มีลักษณะเป็นรูปวงรีหรือรูปไข่ โดยทั่วไปแล้วอัญมณีหรือพลอยสีชนิดต่างๆ เช่น ทับทิม ไพลิน มักจะได้รับความนิยมและเจียรไนให้อยู่ในรูปทรงนี้

อัญมณีเจียรไนรูปทรงวงรี
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รังคร อนันตศานต์

อัญมณีเจียรระในรูปทรงสี่เหลี่ยมชนิดต่างๆ

Rectangular Shape

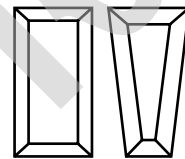
นอกจากอัญมณีรูปทรงดังที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว ยังมีอัญมณีเจียรระในที่อยู่ในรูปทรงสี่เหลี่ยมอีกหลากหลายรูปทรง เช่น รูปทรงเอมเมอรัลคัท (Emerald Cut) รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Baguette) หรือรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู (Tapered Baguette) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

อัญมณีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าและรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู Baguette and Tapered Baguette

อัญมณีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Baguette) และรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู (Tapered Baguette) ทั้งสองรูปทรงนี้มีลักษณะของการเจียรระในที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย โดยทั่วไปมักเจียรระในให้มีขนาดเล็กและนิยมนำมาใช้เพื่อเป็นอัญมณีประดับมากกว่าที่จะนำมาประดับเป็นอัญมณีหลัก เพื่อช่วยส่งเสริมให้อัญมณีหลักมีความสวยงามและหรูหรามากขึ้น

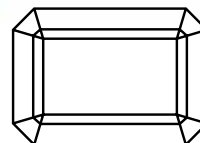
อัญมณีเจียรระในรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รงคร อนันตศานต์

อัญมณีรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า
และรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู

อัญมณีรูปทรงเอมเมอรัลคัท Emerald Cut

รูปทรงเอมเมอรัลคัท (Emerald Cut) เป็นชื่อที่มาจากการเจียรระในอัญมณี “มรกต” (Emerald) ซึ่งเป็นอัญมณีประเภทหนึ่งที่มีความเปราะบางอาจจะบิ่นหรือแตกได้ง่าย เนื่องจากมีค่าความแข็งของโมห์ (Moh's scale) ที่ไม่สูงมาก หากเจียรระในเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีมุมปลายแหลมทั้งสี่ด้าน อาจจะทำให้อัญมณีเมื่อนั้นเสี่ยงต่อการแตกหักได้จึงออกแบบการเจียรระในด้วยการตัดที่ปลายของมุมแหลมทั้งสี่ด้านออกเพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มความปลอดภัยให้กับอัญมณีเมื่อนั้น นอกจากนี้ฝักรูปร่างของมรกตที่พบส่วนใหญ่ในบางพื้นที่ เช่น โคลัมเบีย มักมีรูปทรงกระบอกยาว ดังนั้นการที่จะรักษาเนื้อมรกตไว้ให้มากที่สุดควรเจียรระในเป็นแบบ “เอมเมอรัลคัท” (ศักดา ศิริพันธุ์ 2552, 10-11) จึงเป็นเหตุผลว่าอัญมณีประเภทใดก็ตาม ทั้งเพชรและพลอยสีที่เจียรระในอยู่ในรูปทรงนี้จะถูกเรียกว่า “เอมเมอรัลคัท”

อัญมณีเจียรระในรูปทรงเอมเมอรัลคัท
ที่มา: ถ่ายภาพโดย รงคร อนันตศานต์

DRAWING & PAINTING GEMSTONE AND JEWELRY
